

Değerli Müşterilerimiz,

Bilindiği üzere Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında AB'nin yükselen hedeflerine ulaşılması amacıyla AB'nin geniş bir yelpazedeki mevzuat ve stratejileri Avrupa Komisyonu tarafından kapsamlı bir şekilde gözden geçirilmekte olup, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması ve Sürdürülebilir Ürün İnisiyatifi kapsamında yapılan düzenlemeler, Atık Sevkiyatı Tüzük taslağı, kimyasallara ilişkin mevzuatta süren gözden geçirme süreci gibi çalışmalar AB'ye ihracatımızı ve Gümrük Birliği kapsamında sağlanan entegrasyonu önemli ölçüde etkileyecek niteliğe sahiptir.

Bu çerçevede, Yeşil Mutabakat kapsamındaki ülkemiz mevzuatının ilgili AB mevzuatı ile uyumlaştırılması amacıyla, AB tarafında yürütülmekte olan mevzuat çalışmalarındaki gelişmeler yakından takip edilmektedir. Bu kapsamda, tarafımızca Sürdürülebilirlik ve AB Yeşil Mutabakat sürecine uyumda kritik olabilecek yasal düzenlemeler sizlerle periyodik olarak paylaşılmaktadır.

Türkiye Finans Sektöründe Sürdürülebilirlik Raporlamasında Yeni Dönem: Yeşil Varlık Oranı Tebliği

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından 11 Nisan 2025 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren “Bankaların Yeşil Varlık Oranı Hesaplaması Hakkında Tebliğ”, Türkiye finans sektöründe sürdürülebilirlik odaklı raporlamayı kurumsallaştıran önemli bir düzenleme olarak öne çıkmaktadır.

Tebliğ kapsamında, bankaların yeşil varlık oranı başta olmak üzere çeşitli anahtar performans göstergeleri doğrultusunda sürdürülebilir finansman düzeylerini ölçmeleri ve raporlamaları öngörülmektedir. Bu oran, bankaların AB Taksonomisi kriterlerine uygun olarak sürdürülebilir kabul edilen faaliyetlere yönlendirdiği kaynakların, toplam varlıklar içindeki oranı üzerinden hesaplanmaktadır. Ayrıca, bu hesaplama yalnızca çevresel hedeflere katkı sağlayan değil, aynı zamanda çevreye zarar vermeyen ve asgari sosyal güvenlik koşullarını karşılayan varlıkları esas alacaktır.

Tebliğ uyarınca raporlama yükümlülüğü 30 Haziran 2025 itibarıyla başlayacak olup, bankaların bu tarihe kadar uygun veri altyapısını ve belge yönetim sistemlerini kurmaları beklenmektedir. Bu gelişme, Türkiye'nin AB ile finansal sürdürülebilirlik standartlarında uyum sürecini güçlendirirken, finans sektörünün iklim riskleri ve

çevresel etkiler konusunda daha şeffaf bir performans sergilemesine olanak tanımaktadır.

CBAM'da Teknik Güncellemeler ve Eşik Değeri Düzenlemesi

Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nda (CBAM) değişiklik öngören yeni bir düzenleme üzerinde uzlaştıklarını duyurmuştur. Bu kapsamda, CBAM uygulamasında yıllık 50 ton CO₂ eşdeğeri karbon içeriği eşiği getirilmesi kararlaştırılmıştır. Söz konusu eşik değeri ile, düşük hacimli ithalat gerçekleştiren ve çoğunluğunu küçük ve orta ölçekli işletmelerin oluşturduğu ithalatçıların yaklaşık %90'ı CBAM yükümlülüklerinin dışında tutulacaktır.

Bu değişiklikler, Avrupa Komisyonu'nun Şubat 2025'te sunduğu ve şirketler üzerindeki sürdürülebilirlik raporlaması ile idari yükleri azaltmayı amaçlayan "Omnibus I Paketi" kapsamında geliştirilmiştir. Düzenleme, aynı zamanda Komisyon'un "Rekabetçilik Pusulası" belgesinde yer alan, KOBİ'ler için raporlama yükünü %35 oranında azaltma hedefiyle de uyumludur.

Yeni eşik değerinin yanı sıra, yetkilendirme süreçleri, veri toplama, gömülü emisyon hesaplamaları, doğrulama kuralları ve mali sorumluluklar gibi alanlarda da çeşitli teknik sadeleştirmeler öngörülmüştür. Anlaşmanın yürürlüğe girebilmesi için Avrupa Parlamentosu ve Konsey'in nihai onay sürecini tamamlaması gerekmektedir. Sonrasında düzenlemeler AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanarak yürürlüğe girecektir.

AB Ormansızlaşma Mevzuatında Kritik Eşik: Ülke Risk Sınıflandırması Açıklandı

Avrupa Komisyonu, 20 Mayıs 2025 tarihinde AB Ormansızlaşma Düzenlemesi (EUDR) kapsamında Ülke Risk Sınıflandırması Taslağı'nı yayımlamıştır. Taslak listede ülkeler "düşük riskli", "standart riskli" ve "yüksek riskli" olmak üzere üç kategoriye ayrılmıştır. Bu sınıflandırma, EUDR kapsamındaki yükümlülüklerin uygulanmasına ilişkin metodolojik çerçevenin güçlendirilmesi açısından önem arz etmektedir.

EUDR kapsamında şirketlerin, ormansızlaşma ile bağlantılı tedarik zinciri risklerini değerlendirme, bilgi temini ve gerekli durumlarda önleyici adımlar geliştirme yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu çerçevede yayımlanan taslak liste, uygulama süreçlerinde daha sistematik ve öngörülebilir bir yapı kurulmasına katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Düşük riskli ülkelere (örneğin Türkiye, AB ülkeleri, ABD, Kanada) yapılan ithalatlarda yalnızca temel bilgi toplama zorunluluğu aranırken, standart ve yüksek riskli ülkeler için (örneğin Brezilya, Endonezya, Rusya) detaylı risk analizleri ve gerektiğinde risk azaltıcı önlemler zorunlu hale gelmiştir. Bu çerçevede, kaynak ülkenin risk seviyesi arttıkça ithalatçı şirketler açısından sorumluluk ve denetim yükü de artmaktadır.

Her ne kadar söz konusu liste şirketlere operasyonel kolaylık sağlasa da, ormansızlaşma riskinin karmaşık doğası ve yerel koşullar göz önünde bulundurulduğunda, yalnızca resmi risk derecelendirmesine dayanılarak hareket edilmesi yeterli görülmemektedir. Şeffaflık, hesap verebilirlik ve bilimsel temellere dayalı esnek durum tespiti süreçleri, düzenlemenin uzun vadeli çevresel hedeflerine ulaşılmasında kritik rol oynayacaktır.

Saygılarımızla

Sorularınız olması halinde mevzuat@borgumruk.com.tr adresine mail gönderebilir ya da (0216) 571 50 59 numaralı telefonda bize ulaşabilirsiniz.

Mevzuat ve Süreç Yönetimi Departmanı

Bor Gümrük Müşavirliği Hizmetleri A.Ş.

www.borgumruk.com

Bu e-posta, gümrük mevzuat sirkü maillerine kayıt olduğunuz için gönderilmiştir. İleride bu tür e-postaları almak istemiyorsanız ve e-posta listesinden çıkmak için <https://www.borgumruk.com.tr/tr/iletisim> formundan bize ulaşabilirsiniz.